

майбутніх поколінь. Такий підхід сприяє побудові економіки, що враховує інтереси всіх верств суспільства та забезпечує стале та гармонійне її розвиток. Основними показниками успішного інклюзивного розвитку є покращення якості життя населення, розширення можливостей, забезпеченні справедливості, участь у виробництві та добробут [2]. Звертаючи увагу на всі особливості економічної інклюзії під час воєнного часу вона має зменшити соціальну нерівність та відновити економіку й життя людей після війни [3].

Список використаних джерел:

1. Войчук М.В. Етимологія поняття «економічна інклюзія» в контексті циклічного розвитку економіки. *Інноваційна економіка*. 2021. № 3-4. С. 28-33.
2. Воробйова Н., Гаврилюк С., Литвинова Т. Деякі аспекти інклюзивного розвитку економіки України. *Вчені записки Університету «Крок»*. 2023. № 1 (69). С. 29-37.
3. Птащенко О.В., Денисюк О.В., Курцев О.Ю., Малінка І.Л. Особливості економічної інклюзії у воєнний період. *Бізнес Інформ*. 2023. № 5. С. 11-18.
4. Pacetti-Garr E. The Five Characteristics of an Inclusive Economy: Getting Beyond the EquityGrowth Dichotomy. Rockfeller Foundation, 2016.
5. Гринько Т.В., Гвініашвілі Т.З. Методичний підхід до управління змінами в діяльності суб'єктів підприємництва. *Економіка розвитку*. 2017. № 3 (83). С. 59-66.

**Канд. екон. наук Павлов Р. А.¹, д-р філос. наук Павлова Т. С.¹,
Хмарський В. Ю.²**

¹*Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)*

²*University of Zurich (Switzerland)*

ФІЛОСОФІЯ БЛОКЧЕЙНУ ТА ТРАНСФОРМАЦІЯ БІЗНЕС-МОДЕЛЕЙ У ПІДПРИЄМНИЦТВІ

Блокчейн, інноваційна технологія розподіленого реєстру, являє собою не просто технічне рішення, а втілення нової філософії ведення бізнесу. Заснована на принципах децентралізації, прозорості та незмінності даних, філософія блокчейну має значний вплив на трансформацію традиційних бізнес-моделей у підприємстві [1]. Метою цього дослідження є аналіз філософських засад блокчейну та їхнього впливу на розвиток нових підходів до ведення бізнесу.

Одним із ключових аспектів філософії блокчейну є децентралізація, яка дає змогу усунути необхідність у посередниках і централізованому контролю [2].

Застосування блокчейн-технологій у підприємницькій діяльності сприяє оптимізації бізнес-процесів, зниженню транзакційних витрат і підвищенню ефективності операцій [3]. Смарт-контракти, засновані на блокчейні, автоматизують виконання договірних зобов'язань, знижують ризики і зміцнюють довіру між учасниками бізнес-відносин [4].

Філософія блокчейну передбачає забезпечення прозорості та незмінності даних, що відкриває нові можливості для управління ланцюгами поставок і підвищення якості продукції [5]. Впровадження блокчейну дає змогу створювати децентралізовані системи відстеження походження товарів, боротьби з контрафактом і фальсифікацією, зміцнюючи довіру споживачів і підвищуючи репутацію бренду [6].

Філософія блокчейну стимулює розвиток платформної економіки та створення децентралізованих автономних організацій (DAO), трансформуючи традиційні ієрархічні структури управління в бізнесі [7]. DAO засновані на принципах колективного ухвалення рішень, прозорості та самоврядування, що дає змогу створювати нові моделі співпраці та розподілу прибутку між учасниками. Застосування блокчейну у сфері інтелектуальної власності та управління цифровими активами відкриває нові можливості для монетизації творчого контенту та захисту авторських прав. Децентралізовані платформи на основі блокчейну дають змогу творцям контенту безпосередньо взаємодіяти зі споживачами, отримувати справедливу винагороду і контролювати використання своїх творів [8].

Масове впровадження блокчейн-технологій у підприємницьку діяльність потребуватиме адаптації правового регулювання та розроблення нових стандартів для забезпечення безпеки та стабільності децентралізованих бізнес-систем. Філософія блокчейну ставить нові питання в галузі корпоративної етики, захисту даних і конфіденційності, вимагаючи переосмислення традиційних підходів до ведення бізнесу [9].

Філософія блокчейну має значний вплив на трансформацію бізнес-моделей у підприємстві, сприяючи розвитку децентралізації, прозорості та довіри в економічних відносинах. Впровадження блокчейн-технологій дає змогу оптимізувати бізнес-процеси, створювати нові моделі управління ланцюгами поставок,

розвивати платформну економіку та децентралізовані автономні організації. Блокчейн відкриває нові можливості для монетизації творчого контенту, захисту інтелектуальної власності та створення унікальних цифрових активів. Особливої уваги заслуговує використання блокчейну в аспекті боротьби зі зміною клімату [10].

Подальший розвиток і масове впровадження блокчейн-технологій потребуватиме адаптації правового регулювання та розроблення нових етичних стандартів. Філософія блокчейну формує основу для нової економічної парадигми, заснованої на принципах довіри, прозорості та розподіленого консенсусу.

Список використаних джерел:

- 1 Swan, M. (2015). *Blockchain: Blueprint for a new economy*. O'Reilly Media, Inc.
- 2 Iansiti, M., & Lakhani, K. R. (2017). The truth about blockchain. *Harvard Business Review*, 95 (1), 118-127.
- 3 Hackius, N., & Petersen, M. (2017). Blockchain in logistics and supply chain: Trick or treat?. In *Digitalization in Supply Chain Management and Logistics: Smart and Digital Solutions for an Industry 4.0 Environment*. Proceedings of the Hamburg International Conference of Logistics (HICL), Vol. 23 (pp. 3-18). Berlin: epubli GmbH. <http://dx.doi.org/10.15480/882.1444>.
- 4 Szabo, N. (1997). Formalizing and securing relationships on public networks. *First Monday*, 2 (9). <https://doi.org/10.5210/fm.v2i9.548>.
- 5 Montecchi, M., Plangger, K., & Etter, M. (2019). It's real, trust me! Establishing supply chain provenance using blockchain. *Business Horizons*, 62 (3), 283-293. <http://dx.doi.org/10.1016/j.bushor.2019.01.008>.
- 6 Wang, Q., Li, R., Wang, Q., & Chen, S. (2021). Non-fungible token (NFT): Overview, evaluation, opportunities and challenges. *arXiv preprint arXiv:2105.07447*.
- 7 Ulysse, G. (2018). *La blockchain: Une révolution pour les entreprises et la société*. Editions Eyrolles.
- 8 O'Dair, M., & Beaven, Z. (2017). The networked record industry: How blockchain technology could transform the record industry. *Strategic Change*, 26 (5), 471-480. <http://dx.doi.org/10.1002/jsc.2147>.
- 9 Tang, Y., Xiong, J., Becerril-Arreola, R., & Iyer, L. (2019). Blockchain ethics research: A conceptual model. In *Proceedings of the 2019 on Computers and People Research Conference* (pp. 43-49). <http://dx.doi.org/10.1145/3322385.3322397>.
- 10 Puschmann, T., Hoffmann, C.H., Khmarskyi, V. How Green FinTech Can Alleviate the Impact of Climate Change – The Case of Switzerland. *Sustainability* 2020, 12, 10691. <https://doi.org/10.3390/su122410691>.